

- HLAVAČ, P. ET JALŽIĆ, B., 2010: Endogean and cavernicolous Coleoptera of the Balkan. X. Two new species of *Machaerites* (Coleoptera: Staphylinidae: Pselaphinae) from Croatia. *Nat. Croat.*, Vol. 19, No. 1, 111–119.
- LOHAJ, R. ET LAKOTA, J., 2010: Two new genera and species of aphaenopsoid cave-dwelling Trechini beetles from Croatia and Montenegro (Coleoptera: Carabidae: Trechinae). *Nat. Croat.*, Vol. 19, No. 1, 77–97, 2010.

Dobrovoljno darivanje krvi

U Hrvatskom zavodu za transfuzijsku medicinu, Petrova 3, članovi našeg Odsjeka su i ove godine u prosincu darivali dio sebe. U mjesecu darivanja i volonterskog rada krv su darovali: Milivoj Uroić, Robert Rosić, Ivo Mišur,

Ruder Novak i Damir Lovretić, a dobru volju su pokazali: Daria Županić, Matej Kajinić i Krešimir Guszak.

Hvala svima.

Damir Lovretić - Fritz

- LUKIĆ, M., HOUSSIN, C. ET DEHARVENG, L., 2010: A new relictual and highly troglomorphic species of Tomoceridae (Collembola) from a deep Croatian cave. *ZooKeys* 69: 1 – 16. doi: 10.3897/zookeys.69.739
- WANG, C. X. ET LI, S. Q., 2010: Two new species of the spider genus *Cataleptoneta* from Balkan Peninsula (Araneae, Leptonetidae). *Zootaxa* 2730: 57–68.

PRIKAZI PUBLIKACIJA

Monografije

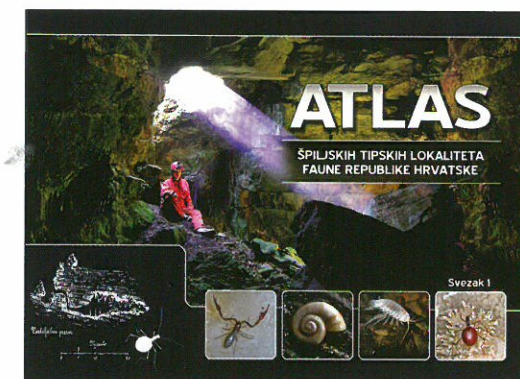
Zbornik „Hrvatsko planinarsko društvo Željezničar Zagreb 1950-2010«

U izdanju HPD-a „Željezničar« tiskan je zbornik pod gornjim naslovom povodom njegove 60. obljetnice.

Zbornik je rezultat rada sedmeročlanog uredništva predvođenog glavnim urednikom Alanom Čaplarom. Ima šest poglavlja i tiskan je na 269 stranica. U njemu je predstavljen rad Društva kroz njegove razne društvene akcije, sekcije i odsjeka, od kojih su jače istaknuti alpinizam i speleologija, te kroz razgovor s istaknutim članovima Društva. Zbornik je ureden fotografijama, naslovnica raznih publikacija, crtežima, planinarskim oznakama, tablicama, dokumentima te osvrtom na internet stranice Društva i Speleološkog odsjeka.

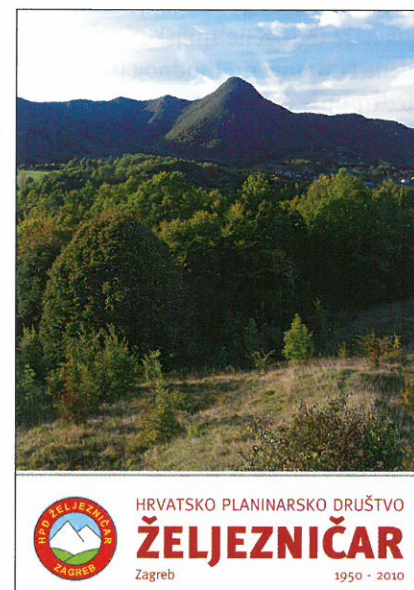
Od prvih strana uvoda u Zbornik, preko dijela o speleologiji u „Željezničaru« pa sve do razgovora s Vladom Božićem »Speleologija je moj život«, vidljiv je velik utjecaj i doprinos našega Speleološkog odsjeka radu i aktivnostima Društva.

Damir Lovretić - Fritz

Atlas špiljskih tipskih lokaliteta faune Republike Hrvatske, svezak 1

Nakladnici ovoga prekrasnog izdanja su Hrvatsko biospeleološko društvo i Državni zavod za zaštitu prirode. Urednici su biospeleolozi Branko Jalžić, Helena Bilandžija, Fanica Kljaković Gašpić i Martina Pavlek, tehnički urednik je speleolog Boris Krstinić, a autori tekstova speleolozi, biospeleolozi, biolozi: Branko Jalžić, Helena Bilandžija, Hrvoje Cvitanović, Tvrtko Dražina, Sanja Gottstein, Fanica Kljaković Gašpić, Marko Lukić, Roman Ozimec, Martina Pavlek, Rajko Slapnik i Vesna Štamol. Stručni recenzenti su speleolog Srećko Božičević i biolog Nikola Tvrtković.

Atlas je tiskan u studenom 2010. u Zagrebu, u formatu 24 × 17 cm, tvrdih korica sa slikama u boji, na 262 stranice, s fotografijama, crtežima i nacrtima u boji.

Ovo je djelo rezultat 10-godišnjeg rada članova Hrvatskog biospeleološkog društva, uz financijsku pomoć Ministarstva zaštite okoliša, odnosno Državnog zavoda za zaštitu prirode. Rad je započeo 2000. godine najprije dvogodišnjim projektom pod nazivom »Izradom speleološkog katastra, edukacijom i popularizacijom do zaštite živog svijeta podzemlja Hrvatske« i nastavljen trogodišnjim projektom, kojega je rezultat 2006. bila publikacija »Katalog špiljskih tipskih lokaliteta faune Hrvatske«. U nastavku radova, do sredine 2010. skupljeno je dovoljno podataka za tiskanje ovog prvog sveska Atlasa koji daje slikovit pregled dijela tipskih lokaliteta i životinja opisanih iz njih. Popis špiljskih tipskih lokaliteta (locus typicus), tj. špilja i jama u kojima je prvi put pronađena, i na temelju pronađenih primjeraka opisana neka nova životinjska svojta, trenutno sadrži 254 tip-ska lokaliteta s ukupno 399 opisanih životinja. Od tog broja u prvom su svesku opisana 102 lokaliteta (špilje i jame) sa 133 životinje.

U ovom, prvom, svesku objavljen je popis svih do sada evidentiranih špiljskih tipskih lokaliteta u Hrvatskoj, kao i popis svih životinja opisanih iz njih. Za svaki je lokalitet objavljen položaj, nacrt, fotografija ulaza, kratak opis, fotografija ili crtež tipske životinje, te osnovni podaci o njoj s najvažnijom literaturom.

Na kraju Atlasa nalazi se Pojmovnik i popis cjelokupne literature. Tu je i zahvala brojnim suradnicima bez kojih ne bi bilo moguće ostvariti ovo djelo. Među njima su istaknuti pojedinci speleolozi i biolozi, članovi 13 speleoloških udruga, zaposlenici javnih ustanova za zaštitu prirodne baštine, djelatnici nacionalnih parkova i parkova prirode, Ministarstva kulture, raznih znanstvenih institucija te brojni mještani – vodiči koji su pomogli na terenu.

U Atlasu su predstavljene životinje za koje mnogi ljudi ni ne znaju da postoje, jer žive u vječnoj tami, daleko od ljudskih pogleda, a predstavljaju endeme (330 endema Dinarida, od čega 298 endema Hrvatske) i relikte našeg područja. Među njima su spužva, puževi, paučnjaci, rakovi,

stonoge, kukci, ribe i drugi. Mnoge su životinje dobile ime po našem lokalitetu i imenu nekog od istraživača.

Naglašeno je da je cjelokupna podzemna fauna zaštićena Zakonom o zaštiti prirode RH.

Knjiga je impresivan prikaz našega podzemnog blaga.

Vlado Božić

Crvena knjiga špiljske faune Hrvatske

Knjigu pod gornjim naslovom izdalo je Ministarstvo kulture, Državni zavod za zaštitu prirode Republike Hrvatske, u prosincu 2009. u Zagrebu, a predstavlja prikaz ugrožene špiljske faune u Hrvatskoj. Format joj je kvadratičan, veličine 25 × 25 cm, tvrdih korica crvene boje, s tekstom, izvrsnim fotografijama, crtežima i topografskim kartama, tiskanim na finom papiru na 371 stranici, u nakladi od 1000 primjeraka. Tekst su napisali hrvatski biolozi i biospeleolozi: Roman Ozimec, Jana Bedek, Sanja Gottstein, Branko Jalžić, Rajko Slapnik, Vesna Štamol, Helena Bilandžija, Tvrтко Dražina, Eduard Kletečki, Ana Komerički, Marko Lukić i Martina Pavlek. Tekst je pisan hrvatskim i engleskim jezikom.

U uvodnom dijelu obrađena su opća obilježja špiljske faune u Hrvatskoj, biološka raznolikost i brojnost špiljskih svojti u Hrvatskoj, ugroženost svojti, područja ugroženosti, postupak procjene ugroženosti i kriterij za odabir ugroženih svojti, predlaganje zaštitnih mjera, popis naše ugrožene špiljske faune i, na kraju, izmjene i dopune prethodnog popisa iz 2004.

Slijedi popis 65 **kritično ugroženih** svojti (opis svojti i rasprostranjenost), 49 **ugroženih**,

70 **osjetljivih** i 2 **nedovoljno** poznate svojte, ukupno 186. U zadnjem dijelu knjige nalaze se popis literature, kazalo vrsta i kazalo speleoloških objekata, podzemnih građevina i krških izvora u kojima te svojte žive. U dodatku se nalazi Crveni popis špiljske faune Hrvatske obrađene u knjizi koji sadrži: latinsko, hrvatsko i englesko ime, razred i porodicu svojte, kategoriju, kriterij i uzroke ugroženosti te mjere zaštite.

Treba naglasiti da su hrvatski biospeleolozi prvi u svijetu izdali crvenu knjigu špiljske faune i ovo je prva knjiga u svijetu koja obrađuje ugroženu špiljsku faunu jedne države!

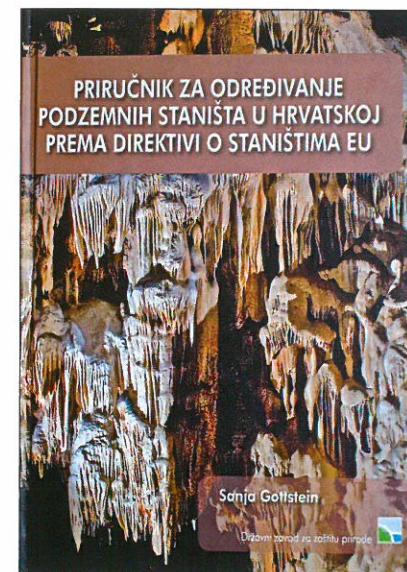
U Hrvatskoj je do sada utvrđeno više od 500 pravih špiljskih svojti, a kako speleolozi stalno pronalaze nove špilje i jame tako i biospeleolozi pronalaze nove špiljske svojte pa je za očekivati da će ih u dogleđno vrijeme biti još više. Od tog ukupnog broja, 338 svojti opisano je iz 206 speleoloških objekata u Hrvatskoj (tipski lokaliteti). To ne treba čuditi jer su Dinaridi, pa tako i njihov dio u Hrvatskoj, prepoznati kao jedno od područja s najvećom raznolikošću i brojnošću špiljske faune u svijetu, s brojnim endemičnim i reliktnim svojtama. Republika Hrvatska iznimno je bogata špiljskom faunom u europskim i svjetskim razmjerima. Nažalost, mnoge su svojte i lokaliteti ugroženi, uglavnom utjecajem čovjeka, pa se čine napori da ih se zaštiti. Prvi je korak u tom smjeru učinjen – ovom knjigom ustanovljeno je koje su svojte ugrožene, što bi trebalo olakšati njihovu zaštitu i staništa u kojima obitavaju.

Knjiga je rezultat suradnje Državnog zavoda za zaštitu prirode RH s članovima Hrvatskog biospeleološkog društva i više pojedinih stručnjaka iz zemlje i inozemstva (Slovenije, Srbije, Crne Gore, Italije, Njemačke i Slovačke).

Vlado Božić

Sanja Gottstein: Priručnik za određivanje podzemnih staništa u Hrvatskoj prema Direktivi o staništima EU

Ovu knjigu tvrdih stranica, tiskanu na 99 stranica, objavio je Državni zavod za zaštitu prirode u skladu s projektom NATURA 2000. Tekst je napisala biologinja Sanja Gottstein, koja je sama izradila crteže, a prekrasne fotografije dalo je 15 biologa, speleologa i biospeleologa. Cilj

priručnika je omogućiti izradu inventara podzemnih tipova staništa ugroženih životnih vrsta u Hrvatskoj.

Autorica je postupila po strogim direktivama EU navedenim u projektu NATURA 2000, po kojima su podzemna staništa ugroženih svojti razvrstana u samo dvije skupine i to po nazivu i broju: br. 8310 – Špilje zatvorene za javnost i br. 8330 – Preplavljene ili dijelom preplavljene morske špilje. Prema našoj Nacionalnoj klasifikaciji staništa su, u suglasnosti s Direktivama EU, razvrstana na Krške špilje i jame i na Morske špilje. Krške špilje i jame obuhvaćaju kopnena krška špiljska staništa, amfibijska špiljska staništa, vodena krška špiljska staništa, zasumporene krške špilje i nekrške špilje i jame. Morske špilje se dijele na mediolitoralne, polutamne, potpuno tamne i anihaline krške špilje. Samoinicijativno tu su dodana i intersticijska podzemna staništa i to: kopnena i vodena staništa kao i antropogena podzemna staništa.

Za svako stanište napisano je: opis staništa, pregled karakterističnih svojti koje tu obitavaju, lokacija staništa u Hrvatskoj, uzroci ugroženosti i mjere zaštite.

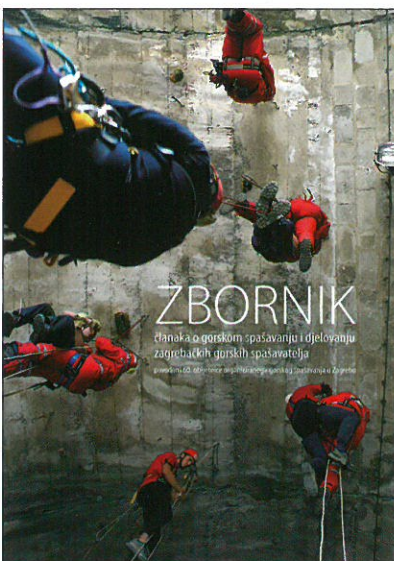
Na kraju knjige nalazi se Mali pojmovnik i popis literature. Predgovor i Uvod napisani su i na engleskom jeziku.

Vlado Božić

Dražen Zupanc: Zbornik članaka o gorskom spašavanju i djelovanju zagrebačkih gorskih spašavatelja

Prigodom proslave 60 godina rada HGSS-a, stanice Zagreb, održane 25. rujna 2010. u zagrebačkoj Gradskoj vijećnici, predstavljen je i ovaj Zbornik, tiskan 2010. To je u stvari reprint članaka, izvještaja i vijesti o radu HGSS-a, Stanice Zagreb, objavljenih od 1950. do danas, za koji je uvodnik napisao Dražen Zupanc. Od speleoloških izvještaja objavljen je samo prikaz potrage za nestalom speleologinjom na Crnopcu 2007. pod nazivom »Kao da je u zemlju propala«. Knjižica ima polutvrde korice u boji i 164 stranica sa crno-bijelim slikama i slikama u boji. Nakladnik je HGSS stanica Zagreb.

Vlado Božić

Borislav Aleraj: Sjećanja ili život gorskog spašavatelja

Poznati zagrebački alpinist, spašavatelj i liječnik Borislav Aleraj – Akac, napisao je pod tim naslovom 2010. knjigu o svojim spasavalačkim akcijama i uputama za spašavanje. Predstavljena je na proslavi 60 godina rada HGSS-a stanice Zagreb, održanoj 25. rujna 2010. u zagrebačkoj Gradskoj vijećnici, a ima tvrde korice u boji i 248 stranica s mnoštvom crno-bijelih slika i slika u boji. Nakladnik je HGSS stanica Zagreb. Među brojnim opisanim akci-

jama spašavanja, Akac je aktivni spašavatelj od 1966. godine, a ima i nekoliko speleoloških akcija. Pod naslovom »Brinje, lažna akcija« opisao je nesporazum oko spašavanja »Velebitaša« iz Jame kod Zrnića pokraj Brinja, a pod nazivom »Petra« opisao je spašavanje Petre Kolenc, polaznice speleološke škole 1983., iz špilje Veternice pomoću nosila Mariner, koja je zbog teškoća u transportu trajala 23 sata. Tužno izvlačenje utopljenika iz dubine Đulinog ponora 1972. u Ogulinu opisao je pod naslovom »Đulin ponor«. Dvije gotovo identične akcije spašavanja iz špilje Veternice, koje su se dogodile nedugo jedna za drugom, opisao je pod naslovom »Još dvije akcije u Veternici kod Pakla«. Dvije su djevojke pale u jamu ispred dvorane Pakao, duboku desetak metara, a spašavanje je izvedeno s novim speleološkim spasavalačkim nosilom, pa su akcije trajale samo po 3 sata (Akac je rekao »transport je tekao kao po loju«). U poglavlju pod nazivom »Ledena zima 1986« opisao je tragičan događaj s Bjelolasice, kada je pokraj uredenog skijališta jedan skijaš upao u jamu duboku sedamdesetak metara, pa su uz gorske spašavatelje u vađenju mrtvog skijaša sudjelovali i speleolozi, pristigli sa speleološkog istraživanja.

U poglavlju »Pouke za gorsko spašavanje« obrađene su i speleološke nesreće, kao i spašavanje iz špilja i jama.

Vlado Božić

Turistički vodiči Jutarnjeg lista izdani tokom ljetnih mjeseci 2010. godine

Izdano je deset turističkih vodiča malog formata na 66 stranica o pojedinim regijama naše domovine. U svakom vodiču, osim za Slavoniju i Baranju, ima podataka i o speleologiji, odnosno o speleološkim objektima, sa slikom u boji i opisom. U vodiču za Istru spominju se jama Baredine, špilja Mramornica i Pazinski ponor, za Kvarner špilja Biserujka i jama Vrtare male, za Zagreb i okolicu špilja Veternica i Grgoso-

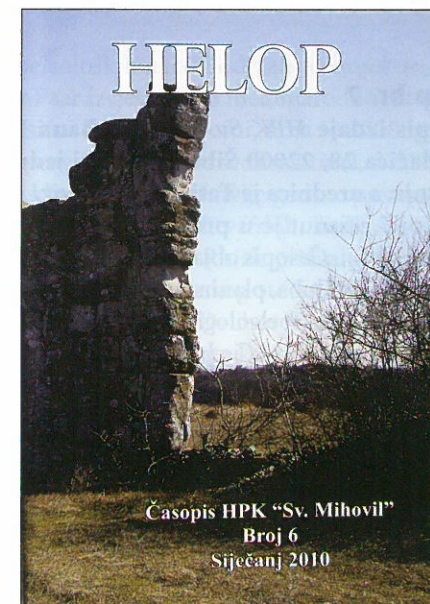
ve špilje, za središnju i sjevernu Hrvatsku špilja Vindija, nalazište pračovjeka u Hušnjakovu i speleologija u Karlovačkoj županiji, za Liku i Gorski kotar Cerovačke špilje, Vražji prolaz, špilja Zeleni vir, izvor Kupe, Hajdova hiža, Pila-rova ledenica, špilja Lokvarka, špilja Vrelo, Gornja Baraćeva špilja i čovječja ribica, za sjevernu Dalmaciju špilja Modrič, za srednju Dalmaciju Modra špilja, Zelena špilja, Pustinja Blaca, Crveno jezero i Grapčeva špilja te za južnu Dalmaciju špilja Nakovana i Vela spila.

Vlado Božić

Domaće periodne publikacije

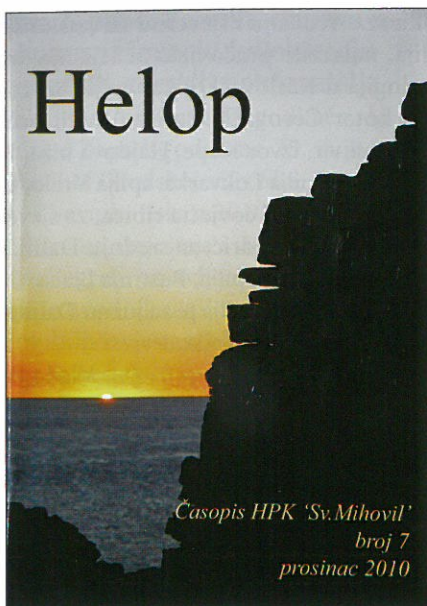
Helop, br. 6

U siječnju 2010. izašao je šesti broj časopisa Hrvatskog planinarskog kluba Sv. Mihovil »Helop«. U njemu je obrađen niz planinarskih, speleoloških i penjačkih tema. Nama su, naravno, najzanimljivije one speleološke. Prva je izvještaj s njihove sedme speleološke škole održane u proljeće 2009. Zatim slijedi lijepi putopis sa speleološkog istraživanja gornjeg toka rijeke Krke Jose Gracina, koji je na dvanaest stranica opisao svoja zadivljujuća iskustva stečena što u susretu sa prirodom, što u susretu s domaćim stanovništvom. Teo Barišić je dao svoj doprinos Europskoj ekološkoj mreži Natura 2000, čiji je cilj osigurati dugoročni opstanak najvrednijih i najugroženijih europskih vrsta i staništa, tako što je sudjelovao u istraživanju špilja Škarin Samograd i Mandalina. Prva je značajna zbog velike kolonije šišmiša, a inače i zbog arheoloških artefakata, a druga zbog endemskih svojiti koje žive u bočatim vodama. Zanimljiv je i nerazjašnjen misterij razasutih ljudskih kostiju, keramike i ostalih arheoloških nalaza u špilji Jazinki u kanjonu rijeke Krke, čije porijeklo, po pisanju Tijane Jurković, arheolozi ni nakon nekoliko istraživanja još ne mogu objasniti. Članovi HPK-a Sv. Mihovil opisali su i svoja sudjelovanja u akcijama HGSS Stanice Šibenik, te su se na dvije stranice oprostili od svoga preminulog speleologa Senada Bajrića-Sene.

Nama je svakako najzanimljiviji članak Tea Barišića o istraživanju Kite Gaćešine i spajanju s Draženovom puhaljkom, u kojem su veliku ulogu odigrali naši mladi članovi. Isti autor napoljetku izvještava o istraživanju 1. i 2. kopa rudnika boksita Kalun u okolici Drniša, od kojih je drugi podosta zanimljiv zbog svoje razgranatosti i dubine.

Tina Bosner

Helop br. 7

Časopis izdaje HPK Sv. Mihovil, Bana Josipa Jelačića 28, 22000 Šibenik. Izlazi jednom godišnje, a urednica je Tatjana Bračanov.

Broj 7 otisnut je u prosincu 2010. na 131 stranici u boji. Časopis objavljuje priloge vezane uz djelatnosti Kluba, planinarenje, sportsko penjanje, alpinizam i speleologiju. U ovom broju, od čak 37 članaka obima jedne do desetak stranica, izdvojiti će speleološke, uz preporuku čitanja i ostalih članaka. Osvrt na godišnju speleološku školu pripremili su voditelj škole Joso Gracin i školarka Iva Pekas. Opširniji članak o tradicionalno opsežnim istraživanjima u Kiti Gačešinoj i drugom spoju s Draženovom puhaljkom donosi Teo Barišić. O jednom istraživanju u Kotluši s Goranom Rnjakom-Vjetrom piše Antonija Mihaljević. Joso Gracin u opisu boravka na otoku Mani, u Kornatima, među ostalim opisuje i ponavljanje špilje Mana 1, istražene 1968. godine. Nekoliko objekata u području Dinare, od izvora Glavaša do 1300 m visine, istraživali su članovi Kluba, a opisuje ih Teo Barišić. Valentina Kokić opisala je dojmove sa Staze Malog Princa na Crnopcu. To doduše nije speleološki članak, ali je svakako dobar odabir terena, kao i kanjon Krupe, o kojem piše Mio Kožić.

Akcije HGSS stanice Šibenik, te ostale aktivnosti u 2010., prikazao je Teo Barišić. U NP-u Krka uzvodno od Roškog slapa opisuje rupu Punaru (ponor u boku Krke) i Zazidanu pećinu Joso Gracin. O sudjelovanju članova u ekspediciji »Lukina jama 2010« piše Teo Barišić. Na kraju, Goran Rnjak-Vjetar opisuje vikend-istraživanje s velebitašima u Dalmatinskoj zagori, prilikom kojeg su obrađena četiri objekta: kod Biskupije, Unešića, Konjevrate i špilja Pendaruša blizu Drniša.

Članci su popraćeni fotografijama, neki nacrtima i drugim speleološkim podacima.

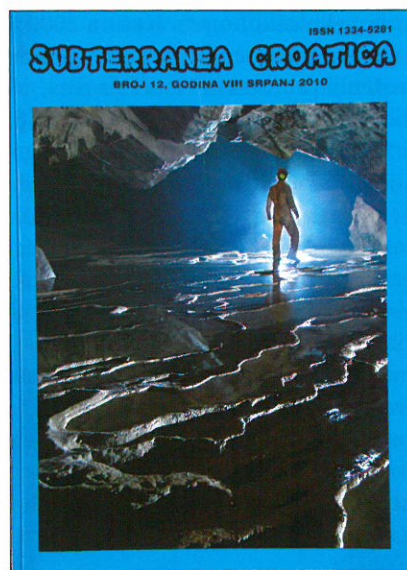
Milivoj Uroić

Subterranea croatica br. 12

Časopis »Subterranea croatica« izdaje SK *Ursus spelaeus*, Kurelčeva 3, 47000 Karlovac. Glavni urednik je Hrvoje Cvitanović.

Broj 12 izašao je u srpnju 2010. na 56 crno-bijelih stranica, s naslovnicom i zadnjom stranom u boji. Uz sedam članaka, objavljene su i vijesti, izvještaj o radu SU Estavela i speleostatistika najdubljih i najduljih objekata u Hrvatskoj koju vodi Hrvoje Cvitanović.

Prvi članak opisuje istraživanje Lubuške jame (hrvatski i poljski speleolozi), a napisao ga je Luka Mudronja. U drugom je članku opisano istraživanje na speleokampu »Šverda 2009«, a opisuje ga Andrija Rubinić. Istraživanje u kan-

jonu Dobre s posebnim osvrtom na HE Lešće opisuje Domagoj Tomašković iz SK-a Samobor. Ljepote Šparožne špilje, uz osvrt na nalazište špiljskog medvjeda, opisuje Dalibor Reš iz SU-a Estavele. Značenje potresa u genezi Medjama kraj Samobora, uz geološki osvrt, daje Hrvoje Malinar. Jana Bedek iz HBSD-a opisuje vrstu jednakožnog raka, Biokovskog grbaša, endema biokovskog podneblja. Domagoj Perkić iz Ministarstva kulture opisuje arheološki nalaz iznad izvora Rijeke Dubrovačke u Vilinoj špilji.

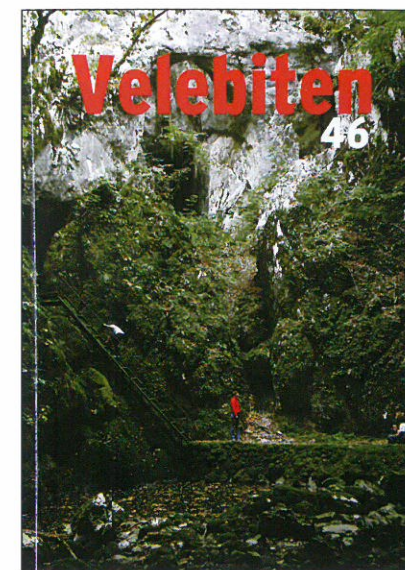
Vijesti pokrivaju osvrt na talijanski skup i prezentaciju hrvatske speleologije (Damir Basara) i opsežan prikaz sudjelovanja dvojice velebitaša, Roberta Erhardta i Darka Bakšića, u ekspediciji u najdublju jamu svijeta, »Voronja 2009«. Članci su bogato popraćeni fotografijama i nacrtima.

Milivoj Uroić

Velebiten, br. 46

Prošlo je više od osamnaest mjeseci od prethodnog broja, no u srpnju 2010. konačno je izašao i 46. broj Velebitena, glasila PDS-a »Velebit«. Urednici su Andrej Stroj i Dijana Župan. Ovaj broj na 84 stranice donosi ukupno 21 priloga, većinom speleološke tematike.

Udarni članak, posvećen ekspediciji »Lubuška jama 2009«, napisao je Luka Mudronja. Uz opis objekta i dnevnik ekspedicije, tu je i popis svih istraženih i rekognosciranih jama. Oldrich Štos i Darko Bakšić izvještavaju o istraživanju Skalarjevog Brezna na ekspediciji »Mt. Kanin 2000«, a Luka Mudronja se osvrće na sudjelovanje četvero hrvatskih speleologa u tom istraživanju. Darko Bakšić i Dalibor Paar pišu o projektu »Leksikon špilja i jama u Hrvatskoj« kojim se na Hrvatskom speleološkom poslužitelju objedinjuju podaci o našim najznačajnijim speleološkim objektima, a Dalibor Paar prikazuje Statistički pregled rezultata istraživanja najvećih jama i špilja u Hrvatskoj do 2009. godine koji je dio spomenutog Leksikona. Stipe Tutiš i Dalibor Paar pišu o predavanju Staše Forenbahera o speleoarheologiji održanom 5. ožujka 2009. u prostorima SO-a »Željezničar«. Slijede osvrti Dalibora Paara na dva seminara održana 2009. godine: Seminar o stručnoj izradi nacrti speleoloških objekata održan u Omišu te Stručni seminar o izradi i vrednovan-

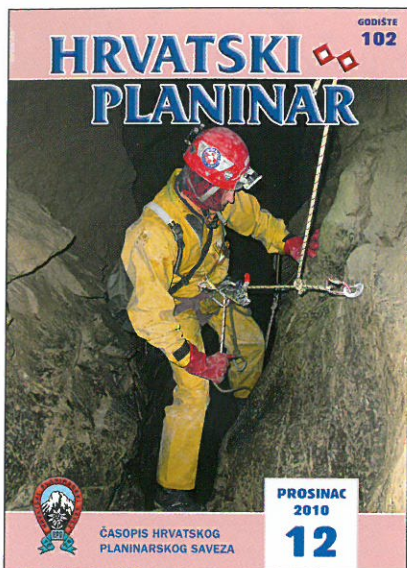
ju speleoloških nacrti održan u Samoboru. Dalibor Paar izvještava i o međunarodnoj školi krša »Klasični krš« u Postojni, koja je 2008. godine bila posvećena krškim sedimentima, a 2009. godine klimi špilja. U te dvije godine prezentirano je ukupno 14 radova hrvatskih, ili dijelom hrvatskih, autora. Goran Rnjak piše o speleološkim istraživanjima Kornatskog otočja. Priloženi su nacrti šestoro objekata. Dalibor Paar piše o devastaciji špilje u kamenolomu Debeljači. U tekstu »Vrh neba« Ena Vrbeč zapisala je svoje utiske o usponu na Mt. Everest, a u tekstu »Furtowischacht - Die Hard« Marin Glušević opisuje novogodišnje istraživanje austrijske jame u kojem je sudjelovalo četvero hrvatskih speleologa. Isti autor piše o Lasinoj jami kod Dugopolja koja je danas zatrpana zbog izgradnje shopping centra. Slijedi još nekoliko tekstova o planinarskim, speleološkim i drugim avanturama.

Mea Bombardelli

Hrvatski planinar

Hrvatski planinarski savez, Kozarčeva 22, 10 00 Zagreb

- VLADO BOŽIĆ: Posjet jami Vodarici u NP-u Paklenica, br. 1, str. 32-34
- VLADO BOŽIĆ: 60 godina organiziranog speleološkog rada u planinarskoj organizaciji u Hrvatskoj, br. 2, str. 69-70

- DALIBOR PAAR: Speleološki ispiti u Paklenici, br.4, str. 156
- ALAN ČAPLAR: Produbljena Lukina jama, br. 10, str. 367
- VLADO BOŽIĆ: Predavanje o Voronji – najdubljoj jami na svijetu, br. 11, str. 401
- VLADO BOŽIĆ: Robert Erhardt – speleolog i gorski spašavatelj, br. 11, str. 404
- DARKO BAKŠIĆ: Hrvati u Voronji, najdubljoj jami svijeta, br. 12, str. 410-421
- DALIBOR PAAR: HPS-ovo izaslanstvo speleološke ekspedicije »Lukina jama 2010« kod predsjednika Josipovića, br. 12, str. 436
- DALIBOR PAAR: Seminar Komisije za speleologiju HPS-a i SO HPD-a »Mosor« o opremanju speleoloških objekata, br. 12, str. 437

National Geographic Hrvatska

Službeno glasilo društva National Geographic, Radnička cesta 39, 10 000 Zagreb

- ANDREW TODHUNTER: Modre jame Bahama, br. 8, za kolovoz 2010, str. 54-77
- OZREN MAROVIĆ: Forum – Modre jame Bahama, br. 9, za rujan 2010, str. 4

Croatia

putni časopis Croatia Airlines-a, Bani 75b, Buzin, 10010 Zagreb

- DAVORKA PŠENICA: Krapinski pračovjek – muzej neandertalaca, europska turistička meka, ljeto 2010, str. 14-30

Euro City

putna revija Hrvatskih željeznica, Mihanovićeve 12, 10 000 Zagreb

- VLADO BOŽIĆ: Speleološke zanimljivosti otoka Krka, br. 66, ljeto 2/2010, str. 106-109
- VLADO BOŽIĆ: Speleološke zanimljivosti Gorskog kotara, br. 67, jesen 3/2010, str. 108-112

Meridijani

časopis za zemljopis, povijest, ekologiju i putovanja, p.p.132, 10430 Samobor

- BOŽE UJEVIĆ: Cetina – krškom rijekom od izvora do ušća, br. 141, siječanj 2010, str. 24-34
- LARA ČERNIČKI: Kamačnik – izvor tajanstvene dubine, br. 142, veljača 2010, str. 76-77
- VIŠNJA GRABOVAC: Bugarska – Crkve u Ivanovu (u špiljama), br. 143, ožujak 2010, str. 93
- ALAN ČAPLAR: Priče o piramidama u Bosni nisu samo blef, br. 144, travanj 2010, str. 15
- VIŠNJA GRABOVAC: UNESCO. Svjetska baština. Argentina – Cueva de los Manos, Rio Pinturas, br. 144, travanj 2010, str. 79
- VIŠNJA GRABOVAC: UNESCO. Svjetska baština JAR – Nalazište ljudskih fosila (u špiljama.), Park Ukhahlamba Drakensberg (Špiljski crteži), br. 145, svibanj 2010, str. 78-79
- EDITA GREGURIĆ CVENIĆ: Muzej krapinskih neandertalaca – Novi dom dedeka Kajbumščaka, br. 147, rujan 2010, str. 22-35
- VIŠNJA GRABOVAC: UNESCO. Svjetska baština. Špilje u Aggteleku (1995., 2000.), br. 147, rujan 2010, str. 91
- EDITA GREGURIĆ CVENIĆ: Papuk, geološki dragulj Slavonije (špilje), br. 149, studeni 2010, str. 27-28
- TOMISLAV ĐURIĆ: Hajdi – divovi samoborskog gorja (Grgosova špilja), br. 149, studeni 2010, str. 88

SCUBA life

adrenalin, stil, avantura, putovanja, kolumne, savjeti, oprema, Prokljanska 1, 10000, Zagreb, br. 2, prosinac 2010.

- TOMISLAV BLAGO MIŠETIĆ: Vozi pa roni – Plava špilja na Premudi, str. 65, Termalna špilja Janos Molnar u Budimpešti, str. 66-67, Jama Suhodolca (Cerkniško jezero) u Sloveniji, str. 73
- MAJA BRAČIĆ: Cave diving – test hrabrosti – izvor Dubanac (-95 m), str. 119-123

Hrvatske vode

časopis za vodno gospodarstvo, Vukovarska 220, 10 000 Zagreb

- ANONIMUS: Dr.sc. Andrej Stroj, dipl.ing.geol.: Podzemni tokovi u zaledu krških priobalnih

izvora na području Velebitskog kanala (prikaz doktorske disertacije), br. 76, 2010, str. 333-335.

Strane periodične publikacije

The Speleo Stamp Collector

6333 CB, Schimmert 3, Nederland

- VLADO BOŽIĆ: Commemorative Postage Stamp 800th Anniversary of St. Martin's Hermit Chapel in Podsused, No. 85, January 2010. p. 8-9

La lettre du spéléo-club de Pris

12 rue Boissonade, 75014 Paris, France

- JACQUES CHABERT: Grottes et gouffres de Croatie, No. 281, Janvier 2010, p. 2

Speleology

British cave research Association

- TONY OLDHAM: Croatia – Vodice po pristupacnim Speljama i Jamama y Hrvatskoj, No. 15, July 2010, p. 34

Jaskinie

Polski zwiomek Alpinizmu, ul. Ehrenberga 36a, 31309 Krakow, Polska

- ANONIMUS: Chorwacja – Kita Gaćešina 11132 m, No. 4 (57), p. 4

Acta carsologica

Institut za raziskovanje krasa ZRC SAZU, Titov trg 2, 6230 Postojna, Slovenija

- IVO LUČIĆ: Interview with Derek C. Ford, No. 39/1, 2010., p. 5-10
- MLADEN GARASIĆ, MEHO SASA KOVAČEVIĆ, DANIJELA JURIC-KACUNIC: Investigation and Remediation of the Cavern in the Vrata Tunnel on the Zagreb – Rijeka Highway (Croatia), No. 39/1, 2010., p. 61-77
- BOJAN OTONIČAR, NENAD BUZJAK JOHN MYLROIE, JOAN MYLROIE: Flank Margin Cave Development in Carbonate Talus Breccia Faces: An Example from Cres Island, Croatia, No. 39/1, 2010., p. 79-91
- IVO LUČIĆ: Interview with Milan Herak »Gradual Cognition of Karst Phenomena«, No. 39/3, 2010, p. 411-425